

Bryggekommunikén om ett närmare europeiskt samarbete i fråga om yrkesutbildning för perioden 2011–2020

Kommuniké från EU-ländernas utbildningsministrar, de europeiska arbetsmarknadsparterna och Europeiska kommissionen från sammanträdet i Brygge den 7 december 2010 med målet att se över strategin och prioriteringarna för Köpenhamnsprocessen för perioden 2011–2020

FÖRORD

Genom Köpenhamnsförklaringen av den 29–30 november 2002 lanserades EU:s strategi för ett närmare samarbete i fråga om yrkesutbildning, vanligen kallad "Köpenhamnsprocessen". Under 2010 har vi efter åtta år med europeiskt samarbete fastställt de långsiktiga strategiska målen för de kommande tio åren (2011–2020). Vi har i det avseendet tagit hänsyn till tidigare resultat, de nuvarande och framtida utmaningarna och de bakomliggande principerna och idéerna för Köpenhamnsprocessen. Vi har även utgått från en allmän översyn av processen som gjorts av Europeiskt centrum för utveckling av yrkesutbildning (Cedefop), på grundval av en studie i EU:s 27 medlemsstater och i Island, Norge och Liechtenstein, samt från en liknande rapport om Kroatien, Turkiet och f.d. jugoslaviska republiken Makedonien, som sammanställts av Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen.

I. NYA INSATSER FÖR DEN EUROPEISKA YRKESUTBILDNINGEN

AKTUELLA OCH FRAMTIDA UTMANINGAR

Allmän och yrkesinriktad utbildning för morgondagens Europa

Europa försöker återhämta sig från en allvarlig ekonomisk och finansiell kris. Arbetslösheten är hög – särskilt bland ungdomar.¹ Krisen har framhållit behovet av att reformera våra ekonomier och samhällen. Europa vill bli smartare, mer hållbart och med ett mer inkluderande samhälle. För att åstadkomma detta behöver vi flexibla och högkvalitativa utbildnings- och yrkesutbildningssystem som möter dagens och morgondagens behov.²

Arbetsmarknadens utveckling

I dagens Europa har omkring 76 miljoner personer mellan 25 och 64 år – vilket ungefär motsvarar den samlade totala befolkningen i Italien, Ungern och Österrike – antingen låga kvalifikationer eller saknar

¹ Enligt statistik från september 2010 för EU:s 27 medlemsstater uppgick den totala arbetslösheten till 9,6 procent och ungdomsarbetslösheten till 20,3 procent (källa: Eurostat).

² Europeiska kommissionen antog den 9 juni 2010 ett meddelande med titeln "Nya insatser för bättre EU-samarbete inom yrkesutbildning för att stödja Europa 2020-strategin", där den i breda drag redogjorde för den framtida dagordningen för den europeiska yrkesutbildningspolitiken.

dem helt. Alltför många 18–24-åringar lämnar fortfarande allmänna och yrkesinriktade utbildningar utan kvalifikationer. Brådskande åtgärder behövs för att förhindra eller motverka att ungdomar lämnar skolan i förtid. Cedefops prognoser om kompetensbehoven för de kommande tio åren visar att den tekniska förändringen kommer att öka efterfrågan på personer med höga och medelhöga kvalifikationer på bekostnad av personer med låga kvalifikationer. Också inom de yrken där man till största delen traditionellt har efterfrågat låga kvalifikationer efterfrågar man allt oftare medelhöga eller höga kvalifikationer. Det innebär att det kommer att bli svårare för personer med låga (eller inga) formella kvalifikationer att få arbete i framtiden. Alltmer tyder också på en polarisering av sysselsättningen, med stigande löner för högkvalificerade arbetstagare och sjunkande löner för arbetstagare med låga eller inga kvalifikationer.

Rätt kompetens

Dagens elever och studerande kommer fortfarande att befinna sig i början av sin karriär 2020 och ha åtminstone 30 år kvar av sina yrkesliv, och vissa av dem kommer att arbeta inom yrken som inte finns i dag medan andra kanske kommer att arbeta inom yrken som kommer att försvinna.

Vi måste förbättra yrkesutbildningens förmåga att svara mot arbetsmarknadens föränderliga krav. För att de föränderliga arbetsmarknadsbehoven ska kunna integreras i tillhandahållandet av yrkesutbildning på lång sikt behövs en bättre förståelse av nya sektorer och kompetenser och av förändringarna inom befintliga yrken. Vi måste i samarbete med de berörda aktörerna regelbundet se över de utbildningsstandarder som avgör vad som ska förväntas av innehavaren av ett utbildnings- eller examensbevis. Det förutsätter ett närmare samarbete mellan aktörer som arbetar med kompetensprognoser, däribland företrädare för yrkessektorer, arbetsmarknadens parter, de berörda civila samhällsorganisationerna och tillhandahållare av allmän och yrkesinriktad utbildning. Vi måste regelbundet anpassa innehållet, infrastrukturen och metoderna för yrkesutbildningen för att följa med i övergången till ny produktionsteknologi och en ny arbetsorganisation.

Övergången till en miljövänlig ekonomi är en mycket viktig utveckling som påverkar kompetensbehoven inom många olika arbeten och sektorer. Mycket av den kompetens som behövs finns inom befintliga yrken. Rent konkret måste arbetsmarknaden uppvisa en jämvikt mellan utvecklingen av allmän miljökompetens (till exempel avfallsminskning eller ökad energieffektivitet) och specifika kunskaper. På samma sätt som kunskaper i informations- och kommunikationsteknologi är oundgängligt för alla i dag kommer miljökompetens att vara viktigt inom nästan alla yrken i framtiden.

Ett åldrande samhälle

Framtidens europeiska arbetsmarknad kommer att ställas såväl inför en åldrande befolkning som allt färre ungdomar. Därmed kommer vuxna – och framför allt äldre arbetstagare – allt oftare förväntas uppdatera och bredda sin kompetens genom yrkesinriktad fortbildning. Detta ökade behov av livslångt lärande innebär att vi behöver ett mer flexibelt tillhandahållande, skräddarsydda utbildningserbudanden och väletablerade system för validering av icke-formellt och informellt lärande. Potentialen hos informations- och kommunikationstekniken (IKT) kan användas för att främja vuxenutbildning genom distansutbildning.

Yrkesutbildningens dubbla målsättning

Den grundläggande yrkesutbildningen och den yrkesinriktade fortbildningen delar den dubbla målsättningen att bidra till anställbarhet och ekonomisk tillväxt samt att möta större utmaningar i samhället, och i synnerhet främja social sammanhållning. Båda bör erbjuda ungdomar och vuxna attraktiva och utmanande karriärmöjligheter och i lika utsträckning rikta sig till kvinnor och män, till människor med stor potential och till människor som av olika skäl riskerar att utestängas från arbetsmarknaden.

Kvalitet och särskild kompetens

Med tanke på yrkesutbildningens betydelse för EU:s samhällen och ekonomier är det mycket viktigt att garantera yrkesutbildningens hållbarhet och höga kvalitet. Om Europa ska kunna behålla sin ställning som världens största exportör av industriprodukter måste det ha en yrkesutbildning i världsklass. I kunskapssamhället är yrkesfärdigheter och yrkeskompetens precis lika viktigt som akademiska kunskaper och kompetens.

De europeiska yrkesutbildningssystemens mångfald är en tillgång för ömsesidig inläring. Men öppenhet och en gemensam strategi för kvalitetssäkring är nödvändigt för att skapa ett ömsesidigt förtroende som kan underlätta rörlighet och erkännande av kunskaper och kompetens mellan systemen. Under det kommande årtiondet måste vi i hög grad prioritera kvalitetssäkring inom vårt europeiska yrkesutbildningssamarbete.

Att ge människor möjligheter

Inte bara arbetsmarknaderna, utan även samhället i sin helhet förändras snabbt. Vi måste göra det möjligt för människor att anpassa sig till nya utvecklingar och hantera förändringar. Det omfattar att göra det möjligt för människor att skaffa sig kunskaper, färdigheter och kompetens som inte är rent yrkesrelaterade. Denna bredare kompetens – nyckelkompetens – är viktig för att lyckas i livet, och bör kunna förvärfvas genom såväl yrkesutbildning som genom annan utbildning. Yrkesutbildningen måste också ge studerande en möjlighet att komma i kapp, komplettera och vidareutveckla nyckelkompetenser utan att bortse från yrkeskunskaper. IKT-kunskaper och IKT-kompetenser och särskilt språkkunskaper kommer att bli allt viktigare när det gäller att få och behålla ett arbete och klara sig i vardagen.

Inläring baserad på praktiskt arbete är ett sätt för människor att utveckla sin potential. Denna arbetsbaserade utbildning bidrar i hög grad till att utveckla en yrkesidentitet och kan öka självförtroendet hos människor som annars ser sig själva som misslyckade. Arbetsbaserad inläring gör det möjligt för anställda att utveckla sin potential och samtidigt behålla sin lön. En resultatnriktad yrkesutbildning, som möjliggör inläring på och utanför arbetsplatsen på deltid- eller heltidsbasis, kan därigenom också i hög grad bidra till den sociala sammanhållningen i våra samhällen.

Att internationalisera yrkesutbildningen

Som aktörer på den globala utbildningsmarknaden måste de nationella yrkesutbildningssystemen kopplas samman med resten av världen för att förbli aktuella och konkurrenskraftiga. De måste i högre grad kunna attrahera studerande från andra europeiska länder och länder utanför EU, tillhandahålla dessa personer yrkesutbildning samt göra det lättare att erkänna deras kunskaper. Demografiska förändringar och internationell migration gör dessa frågor ännu mer relevanta. Även om ett europeiskt område med allmän och yrkesinriktad utbildning växer fram har vi ännu inte nått vårt ursprungliga mål att avskaffa hindren för rörligheten, och vi ser att rörligheten bland studerande inom yrkesutbildningen fortfarande är låg. Bättre och riktad information och vägledning behövs för att attrahera fler utländska studerande till våra yrkesutbildningssystem.

En betydande ökning av den transnationella rörligheten för studerande och lärare inom yrkesutbildning och erkännande av de kunskaper, färdigheter och kompetenser som de har skaffat utomlands kommer att bli en viktig framtida utmaning.

Investeringar i yrkesutbildning – ett gemensamt ansvar

Att utforma yrkesutbildningen är ett gemensamt ansvar för de nationella regeringarna, arbetsmarknadens parter, tillhandahållare av yrkesutbildning, lärare, utbildare och studerande: alla har ett ömsesidigt intresse av närmare samarbete.

Det ökade fokuset på vuxenutbildning under senare år kräver också större resurser. Den ekonomiska nedgången får inte leda till minskade investeringar i yrkesutbildning. På grund av budgetbegränsningar krävs det innovativa lösningar för att garantera en hållbar finansiering av yrkesutbildning och se till att resurserna fördelas effektivt och rättvist.

VIKTIGA FRAMSTEG I KÖPENHAMNSPROCESSEN

Köpenhamnsprocessen har spelat en avgörande roll för att öka medvetenheten om vikten av yrkesutbildning såväl nationellt som på europeisk nivå. Störst framsteg har gjorts för de gemensamma europeiska verktyg³, principer och riktlinjer som har utarbetats för att göra kvalifikationerna öppnare, mer jämförbara och överförbara, samt för att förbättra flexibiliteten och utbildningskvaliteten. Dessa framsteg ligger till grund för utvecklingen mot ett verkligt europeiskt utbildnings- och yrkesutbildningsområde.

Köpenhamnsprocessens inverkan på ländernas yrkesutbildningspolitik har varit både snabb och omfattande: Köpenhamnsprocessen har lett till djupgående reformer, bland annat genom utvecklingen av nationella kvalifikationsramar i syfte att genomföra den europeiska ramen för kvalifikationer (EQF) och övergången till en strategi för erkännande av studieresultat. Genom att flytta inriktningen från en input-orienterad inlärningsprocess till studieresultat kan övergripande ramar som omfattar allmän utbildning, yrkesutbildning och högre utbildning bidra till att skapa öppna, genomträngliga och flexibla kvalifikationssystem.

³ Följande verktyg har tagits fram sedan 2002: Europass, den europeiska ramen för kvalifikationer (EQF), det europeiska systemet för meritöverföring inom yrkesutbildningen (Ecvet) och den europeiska referensramen för kvalitetssäkring av yrkesutbildning (Eqavet).

BRYGGEKOMMUNIKÉN – VERSION AV DEN 7 DECEMBER 2010

”Peer learning” och utbyte av god praxis har bidragit till att skapa en känsla av egenansvar för processen och har lett till att ytterligare åtgärder har vidtagits. Men mer och bättre kommunikation behövs för att göra aktörerna delaktiga: arbetsmarknadens parter, tillhandahållare av yrkesutbildning, det civila samhället och studerande.

Enbart yrkesutbildningspolitik är inte tillräckligt för att ta itu med de socioekonomiska utmaningarna och göra rörlighet och livslångt lärande till en realitet. Omfattande strategier krävs som kopplar yrkesutbildningen till annan politik, särskilt sysselsättnings- och socialpolitiken.

KÖPENHAMNSPROCESSEN I DET STÖRRE EU-POLITISKA SAMMANHANGET

Med tanke på den föränderliga politiska ramen under de kommande tio åren 2011–2020, och särskilt mot bakgrund av Europa 2020-strategin, bör Köpenhamnsförklaringen från 2002 ges ny drivkraft. Eftersom Köpenhamnsprocessen är en ingående del i den strategiska ramen ”Utbildning 2020”, bör yrkesutbildningens målsättningar även i fortsättningen vara förenliga med de övergripande målen för denna ram.

Yrkesutbildningen bör bidra till att nå de två överordnade målen för Europa 2020 inom utbildningsområdet, nämligen att senast 2020 minska andelen ungdomar som lämnar skolan i förtid till mindre än 10 procent och att öka andelen 30–34-åringar som har slutfört högre eller motsvarande utbildning till minst 40 procent.

En förteckning över de kortfristiga målen har sammanställts för att visa vilka konkreta åtgärder som behövs för att nå de strategiska målen. Förteckningen över kortfristiga mål kommer också att underlätta de framtida regelbundna granskningarna.

Med hänsyn till prioriteringarna och de övergripande målen för den ovannämnda europeiska strategin och ramen och i enlighet med subsidiaritetsprincipen antas följande:

- En övergripande syn på yrkesutbildning 2020.
- 11 strategiska mål för perioden 2011–2020 med utgångspunkt i denna syn på yrkesutbildning.
- 22 kortfristiga mål på nationell nivå för de fyra första åren (2011–2014), med angivande av stödet på EU-nivå.
- Allmänna bakomliggande principer för styrningen av och egenansvaret för Köpenhamnsprocessen.

II. EN ÖVERGRIPANDE SYN PÅ YRKESUTBILDNINGEN 2020

År 2020 bör den europeiska yrkesutbildningen vara mer attraktiv, relevant, karriärinriktad, innovativ, tillgänglig och flexibel än 2010 och bör bidra till högsta kvalitet och rättvisa i livslångt lärande genom att erbjuda följande:

- **Attraktiv och inkluderande yrkesutbildning** med högkvalificerade lärare och utbildare, innovativa inlärningsmetoder, högkvalitativ infrastruktur i lokaler av hög kvalitet, stor arbetsmarknadsrelevans och möjligheter till vidareutbildning.
- **Grundläggande yrkesutbildning av hög kvalitet** som studerande, föräldrar och samhället i stort kan se som ett lockande alternativ som är likvärdigt allmän utbildning. Den grundläggande yrkesutbildningen bör ge de studerande såväl nyckelkompetenser som särskilda yrkesfärdigheter.
- **Lättillgänglig, karriärorienterad och yrkesinriktad fortbildning** för anställda, arbetsgivare, egenföretagare och arbetslösa, vilken underlättar både kompetensutveckling och karriärbyte.
- **Flexibla system för yrkesutbildning som grundar sig på en strategi för erkännande av studieresultat** och stöder flexibla utbildningsvägar, vilka möjliggör byte mellan de olika undersystemen för utbildning (grundläggande skolgång, yrkesutbildning, högre utbildning, vuxenutbildning) och **tillgodoser validering av icke-formellt och informellt lärande**, inbegripet kompetens som förvärvats på arbetsplatsen.
- **Ett europeiskt utbildningsområde** med öppna kvalifikationssystem som möjliggör överföring och ackumulering av studieresultat samt erkännande av kvalifikationer och behörighet och som ökar den gränsöverskridande rörligheten.
- **Väsentligt ökade möjligheter till rörlighet över gränserna** för studerande och yrkesfolk inom yrkesutbildningen.
- **Lättillgänglig och högkvalitativ livslång information, vägledning och rådgivning**, som bildar en enhetlig ram och ger de europeiska medborgarna möjlighet att fatta välavvägda beslut och hantera sin utbildning och yrkeskarriär utanför de traditionella könsrollerna.

III. STRATEGISKA MÅL FÖR PERIODEN 2011–2020, SAMT KORTFRISTIGA MÅL FÖR 2011–2014

FÖRBÄTTRAD KVALITET OCH EFFEKTIVITET INOM YRKESUTBILDNINGEN FÖR ATT FÖRBÄTTRA DESS ATTRAKTIONSKRAFT OCH RELEVANS

Yrkesutbildningen bör vara av stor relevans för arbetsmarknaden och människors karriärer. För att öka yrkesutbildningens attraktivitet bör medlemsstaterna arbeta för att nå följande mål och vidta följande åtgärder:

1. Att göra den grundläggande yrkesutbildningen till ett attraktivt utbildningsalternativ

- a) Höja kvaliteten på den grundläggande yrkesutbildningen (se även punkt 2 nedan) genom att förbättra kvaliteten på lärare, utbildare och skolledare samt deras kompetens, införa flexibla övergångar mellan alla utbildningsnivåer och öka allmänhetens medvetenhet om de möjligheter som yrkesutbildning erbjuder. Detta är särskilt viktigt i medlemsstater där yrkesutbildning tenderar att undervärderas.
- b) Uppmuntra praktisk verksamhet och tillhandahållande av högkvalitativ information och vägledning som gör det möjligt för unga elever i obligatorisk skolgång, och för deras föräldrar, att få kännedom om olika fackområden och karriärmöjligheter.
- c) Säkerställa att nyckelkompetenser integreras i läroplanen för den grundläggande yrkesutbildningen och ta fram adekvata bedömningsmedel.
- d) Anordna utbildning och undervisning som främjar yrkesplanering inom den grundläggande yrkesutbildningen.
- e) Ge studerande inom den grundläggande yrkesutbildningen tillgång till lämplig och aktuell teknisk utrustning, undervisningsmateriel och infrastruktur. Tillhandahållarna av yrkesutbildning bör överväga att dela kostnader och utrustning sinsemellan och i samarbete med företag. Praktikbaserad inläring vid företag med relevant infrastruktur bör också främjas.
- f) Med hjälp av nationella kontrollsystem följa upp de utexaminerade yrkeselevernas övergång till arbetsmarknaden eller till fortsatt utbildning och vidareutbildning.

2. Främja yrkesutbildningens höga nivå, kvalitet och relevans inom såväl den grundläggande yrkesutbildningen som den yrkesinriktade fortbildningen

Kvalitetssäkring

- a) Högkvalitativt tillhandahållande av yrkesutbildning är en förutsättning för dess attraktivitet. För att garantera förbättrad kvalitet, ökad öppenhet, ömsesidigt förtroende, rörlighet för arbetstagare och studerande samt livslångt lärande bör medlemsstaterna inrätta ramar för kvalitetssäkring i enlighet med rekommendationen i den europeiska referensramen för kvalitetssäkring av yrkesutbildning.
- b) Medlemsstaterna bör – senast 2015 – på nationell nivå inrätta en allmän kvalitetssäkringsram för tillhandahållare av yrkesutbildning, vilken också ska tillämpas på tillhörande praktiktjänstgöringar och är förenlig med den europeiska referensramen för kvalitetssäkring av yrkesutbildning.

Kvaliteten på lärare, utbildare och annan utbildningspersonal inom yrkesutbildningen

- a) Medlemsstaterna bör förbättra den grundläggande utbildningen och vidareutbildningen för lärare, utbildare, mentorer och rådgivare genom att erbjuda flexibel utbildning och investeringar. Den åldrande europeiska lärar- och utbildarkåren samt förändrade arbetsmarknader och arbetsmiljöer gör, tillsammans med nödvändigheten att locka till sig de som är bäst lämpade att undervisa, detta mål ännu viktigare. Lärare och utbildare bör uppmuntras att praktisera vid företag.
- b) Medlemsstaterna bör samarbeta med att ringa in bästa praxis och vägledande principer för hur man ska förändra kompetensen och profilen bland lärare och utbildare inom yrkesutbildningen. Detta skulle kunna göras med stöd av Europeiska kommissionen och Cedefop i samarbete med dess nätverk för yrkeslärare och yrkesutbildare.

Relevans för arbetsmarknaden

Yrkesutbildningens (både den grundläggande yrkesutbildningens och den yrkesinriktade fortbildningens) relevans för arbetsmarknaden och anställbarheten för dem som utexaminerats från yrkesutbildning bör stärkas genom olika åtgärder:

BRYGGEKOMMUNIKÉN – VERSION AV DEN 7 DECEMBER 2010

- a) Medlemsstaternas myndigheter (på nationell, regional eller lokal nivå) bör skapa möjligheter till förstärkt samarbete mellan skolor och företag för att förbättra dels lärarnas kunskaper om arbetspraxis och dels utbildarnas allmänna pedagogiska färdigheter och kompetens.
- b) Medlemsstaterna bör främja partnerskap mellan arbetsmarknadens parter, företag, tillhandahållare av utbildning, arbetsförmedlingar, offentliga myndigheter, forskningsorganisationer och andra berörda aktörer i syfte att sörja för en bättre information om arbetsmarknadens behov samt en bättre avpassning mellan dessa och utvecklingen av kunskaper, färdigheter och kompetens. Arbetsgivare och arbetsmarknadens parter bör försöka att tydligt fastställa vilken kompetens och vilka kvalifikationer de behöver på såväl kort som lång sikt och inom vilka sektorer. Man bör fortsätta att utveckla gemensamma formuleringar⁴ i syfte att bygga broar mellan utbildningsvärlden och arbetslivet som bör vara förenliga med andra EU-instrument, t.ex. den europeiska ramen för kvalifikationer.
- c) Läroplanerna inom yrkesutbildningen bör i högre grad ta hänsyn till arbetsmarknadens behov. Denna fråga bör tas upp i modeller för samarbete med företag eller branschorganisationer och ge yrkesutbildningsinstitutionerna information om såväl anställbarheten som sysselsättningsgraden för dem som utexaminerats från yrkesutbildningar.
- d) För att förbättra yrkesutbildningens kvalitet och relevans bör medlemsstaterna, särskilt tillhandahållarna av yrkesutbildning, använda sig av information från vägledningstjänster om utexaminerade yrkeselevers övergång till arbetsmarknaden eller till fortsatt utbildning.
- e) Inläring som grundar sig på praktiskt arbete i partnerskap med företag och icke vinstdrivande organisationer bör ingå i alla grundläggande yrkesutbildningskurser.
- f) Medlemsstaterna bör stödja utvecklingen av lärlingsliknande slag av utbildning och informera om detta.

⁴ Dessa överbyggande formuleringar är syftet under 2010 med projektet "Europeiskt klassificeringssystem för kunskaper, färdigheter och yrken (Esco)".

KORTFRISTIGA MÅL FÖR 2011–2014

DE STRATEGISKA MÅLEN 1 OCH 2

Åtgärder på nationell nivå:

1. Verksamhet för att främja yrkesutbildningens attraktionskraft och höga kvalitet, som kan inbegripa kampanjer och färdighetstävlingar.
2. Understödjande verksamhet som möjliggör för unga elever i obligatorisk skolgång att få kännedom om yrkesgrupper och karriärmöjligheter.
3. Adekvata åtgärder för att tillämpa rekommendationen i den europeiska referensramen för kvalitetssäkring av yrkesutbildning samt göra framsteg mot nationella ramar för kvalitetssäkring av yrkesutbildningen.
4. Säkerställande i förekommande fall av att nyckelkompetenser och yrkesplanering på ett adekvat sätt integreras i kursplaner för grundläggande yrkesutbildning samt att dessa kan förvärfvas genom utbildningsmöjligheter inom yrkesinriktad fortbildning.
5. Regeringar, arbetsmarknadens parter och tillhandahållare av yrkesutbildning bör vidta nödvändiga åtgärder för att
 - o maximera den arbetsplatsbaserade utbildningen, vilket inbegriper lärlingsplatser, i syfte att bidra till att öka antalet lärlingsplatser i Europa senast 2012,
 - o skapa möjligheter till förstärkt samarbete mellan yrkesutbildningsinstitutioner och företag (vinstdrivande eller ej), t.ex. genom praktik för lärare inom företaget,
 - o ge yrkesutbildningsinstitutionerna återkoppling i fråga om anställbarheten för dem som utexaminerats från yrkesutbildningar.
6. Fortsätta arbetet med att inrätta uppföljningssystem för övergången från utbildning till arbete.

Stöd på EU-nivå:

- Policydokument om den roll som hög yrkeskompetens har för smart och hållbar tillväxt.
- Övervägande av europeiskt stöd till PR-kampanjer för yrkesutbildning, vilket inbegriper en Eurobarometer om yrkesutbildningens attraktionskraft.
- Uppmuntran till färdighetstävlingar på europeisk och/eller global nivå.
- Vägledning och tekniskt stöd till genomförandet av den europeiska referensramen för kvalitetssäkring av yrkesutbildning.
- Översyn 2013 av genomförandet av den europeiska referensramen för kvalitetssäkring av yrkesutbildning på nationell nivå.
- Tematiskt nätverkssamarbete med kvalitetssäkringsprojekt inom Leonardo da Vinci-programmet.
- En handbok om/en studie av framgångsrika modeller för arbetsplatsbaserad utbildning (med underlag från Cedefop).
- Förstärkt framförhållning i fråga om utvecklingen av färdigheter och kompetens, särskilt genom färdighetsprognoser (Cedefop) samt genom inrättandet av så kallade europeiska färdighetsråd.
- Framtagning av gemensamma formuleringar i syfte att bygga broar mellan utbildningsvärlden och arbetslivet (Esco), i överensstämmelse med andra EU-instrument, t.ex. den europeiska ramen för kvalifikationer.
- Övervägande av ett riktmärke inom EU i fråga om anställbarhet på grundval av ett förslag från kommissionen.
- Arbete med bästa praxis och vägledande principer med tanke på den föränderliga profilen för lärare och utbildare inom yrkesutbildningen (tillsammans med Cedefop).

FÖRVERKLIGANDE AV LIVSLÅNGT LÄRANDE OCH RÖRLIGHET

3. Möjliggöra flexibel tillgång till yrkesutbildning och kvalifikationer

När det gäller yrkesinriktad fortbildning

För att främja yrkesutbildningens bidrag när det gäller att till 2020 nå riktmärket om 15 procent vuxna som deltar i utbildning bör medlemsstaterna vidta följande åtgärder:

- a) Aktivt uppmuntra människor att delta samt tillhandahållare av yrkesutbildning att öka sitt engagemang för fortbildning, med särskild inriktning på människor som står inför omställningar på arbetsmarknaden (t.ex. arbetstagare med osäkra arbetsförhållanden och arbetslösa) och på missgynnade grupper.
- b) Upprätta en lämplig ram som syftar till att uppmuntra företagen att fortsätta att investera i utvecklingen av mänskliga resurser och i fortbildning. Medlemsstaterna ansvarar för att fatta beslut om rätt blandning av incitament, rättigheter och skyldigheter.
- c) Uppmuntra flexibla utbildningsarrangemang (e-lärande, kvällskurser, utbildning under arbetstid osv.) för att främja tillgång till utbildning i olika livssituationer och anpassa utbildningen till olika behov. Fortbildningen bör omfatta alla typer av lärande, inbegripet utbildning inom företag och arbetsbaserad utbildning, och bör vara lika tillgänglig för kvinnor som för män.
- d) Uppmuntra utbildningsinstitutioner och arbetsgivare till samverkan, framför allt i fråga om utbildning för det stora antalet lågutbildade arbetstagare med högst lägre sekundärutbildning som kommer att dra nytta av att grundläggande färdigheter byggs in i yrkesutbildningen.
- e) Senast 2015 börja utforma nationella förfaranden för erkännande och validering av icke-formellt och informellt lärande med utgångspunkt i nationella kvalifikationsramar, i förekommande fall. Dessa förfaranden bör inriktas på kunskap, färdigheter och kompetens, oavsett hur dessa har tillägnats (t.ex. omfattande vuxenutbildning, yrkesutbildning, arbetserfarenhet och frivilligarbete). Större hänsyn bör också tas till kunskaper, färdigheter och kompetens som inte nödvändigtvis leder till fullt formella kvalifikationer. Ett nära samarbete på andra politikområden (t.ex. ungdom, sport, kultur, socialpolitik och sysselsättning) är viktigt i detta sammanhang.

- f) Vidta särskilda åtgärder för att stärka deltagandet i yrkesinriktad fortbildning för människor som står inför omställningar på arbetsmarknaden och grupper med lågt deltagande i yrkesutbildning, t.ex. kvinnor, lågutbildade och äldre arbetstagare. Medlemsstaterna bör särskilt försöka att genom investeringar i högre grad anpassa antalet lågutbildade 25–64 år som deltar i livslångt lärande till det genomsnittliga deltagandet i den åldersgruppen.

När det gäller både grundläggande yrkesutbildning och yrkesinriktad fortbildning

- a) Underlätta övergången från utbildning till arbete och mellan arbetstillfällen genom att tillhandahålla integrerade vägledningstjänster (arbetsförmedlingar och rådgivningstjänster) och karriärmöjligheter för både ungdomar och vuxna. Det är synnerligen viktigt att de berörda tjänsteleverantörerna lätt och objektivt kan utbyta information och utveckla kvaliteten på vägledningen.
- b) Utveckla eller upprätthålla eftergymnasial yrkesutbildning/yrkesutbildning på högre nivåer (nivå 5 eller högre) inom den europeiska ramen för kvalifikationer, i förekommande fall, och bidra till att nå EU:s överordnade mål på 40 procent med högre eller motsvarande utbildning.
- c) Främja flexibla övergångar mellan yrkesutbildning, allmän utbildning och högre utbildning och öka möjligheten att byta mellan olika utbildningssystem genom att stärka kopplingarna mellan dessa. För att nå detta mål samt öka deltagandet i livslångt lärande bör medlemsstaterna påskynda inrättandet och tillämpningen av nationella kvalifikationsramar grundade på läranderesultat.
- d) Kommissionen och medlemsstaterna bör eftersträva ökad enhetlighet mellan de båda europeiska meritssystemen – Ecvet och ECTS.

4. Utveckla en strategi för internationalisering av yrkesutbildningen (både grundläggande yrkesutbildning och yrkesinriktad fortbildning) och främja internationell rörlighet

- a) Ekonomisk globalisering uppmuntrar arbetsgivare, arbetstagare och egenföretagare att utvidga sin räckvidd utanför det egna landets gränser. Tillhandahållarna av yrkesutbildning bör stödja dem i denna process genom att ge undervisningens innehåll en internationell dimension och genom att upprätta internationella nätverk med partnerinstitutioner.

- b) Medlemsstaterna bör – genom incitament, finansieringsprogram (inbegripet användning av de europeiska strukturfonderna) och spridning av bästa praxis – uppmuntra lokala och regionala myndigheter samt tillhandahållare av yrkesutbildning att utveckla strategier för gränsöverskridande samarbete på området yrkesutbildning i syfte att främja större rörlighet för elever, lärare och utbildare och annan utbildningspersonal. Medlemsstaterna bör främja yrkesutbildning som möjliggör, uppmuntrar och helst integrerar rörlighetsperioder som inbegriper praktik i utlandet.
- c) Medlemsstaterna bör systematiskt använda och främja europeiska verktyg för öppenhet, t.ex. den europeiska ramen för kvalifikationer, Ecvet och Europass, för att främja gränsöverskridande rörlighet.
- d) Medlemsstaterna bör främja tillfällen till språkinläring för såväl studerande som lärare inom yrkesutbildningen och tillhandahållandet av språkträning anpassad till yrkesutbildningens särskilda behov, med särskild tonvikt på den betydelse som utländska språk har för gränsöverskridande yrkesutbildningssamarbete och för internationell rörlighet.

KORTFRISTIGA MÅL FÖR 2011–2014

DE STRATEGISKA MÅLEN 3 OCH 4

Åtgärder på nationell nivå:

- 7. En översyn av incitament samt rättigheter och skyldigheter för samtliga berörda intressenter samt lämpliga åtgärder för att uppmuntra till deltagande i yrkesinriktad fortbildning, i syfte att maximera yrkesutbildningens bidrag till riktmärket för Utbildning 2020 om ett deltagande på 15 procent av de vuxna i livslångt lärande.
- 8. Genomförande av rekommendationen i den europeiska ramen för kvalifikationer:
 - Utformning av omfattande nationella ramar för kvalifikationer grundade på strategin för erkännande av studieresultat. Användning av nationella ramar för kvalifikationer som en katalysator för att åstadkomma en bättre genomtränglighet mellan yrkesutbildning och högre utbildning, i syfte att utveckla och bibehålla yrkesutbildningen på eftergymnasial nivå/högre nivåer inom den europeiska ramen för kvalifikationer samt för att få till stånd flexibla utbildningsvägar.
 - Att senast 2012 hänföra nivåerna inom de nationella ramarna för kvalifikationer till nivåer inom den europeiska ramen för kvalifikationer.
- 9. Utveckling och främjande av förfaranden för validering av icke-formellt och informellt lärande med stöd av den europeiska ramen för kvalifikationer/nationella ramar för kvalifikationer samt vägledning.
- 10. Tillhandahållande av integrerad (utbildning, sysselsättning) vägledning som är nära kopplad till arbetsmarknadens behov.
- 11. Framsteg mot genomförandet av Ecvet i linje med rekommendationen samt deltagande i försöken med Ecvet för rörlighet.
- 12. Lämpliga åtgärder för att öka rörligheten inom yrkesutbildningen, vilket inbegriper att man
 - uppmuntrar fler studerande inom den grundläggande yrkesutbildningen och fler yrkesutövare inom yrkesutbildningen att delta i rörligheten över gränserna,

- uppmuntrar lokala och regionala myndigheter, samt tillhandahållare av yrkesutbildning, att utforma ett internationaliseringstänkande och internationaliseringsstrategier, i vilket rörlighet över gränserna ingår,
- tar sig an rättsliga och administrativa hinder i fråga om rörlighet över gränserna för lärlingar och praktikanter,
- uppmuntrar yrkesförbund, branschorganisationer och andra relevanta organisationer att stödja mottagande (och sändande) företag när det gäller att skapa lämpliga villkor för lärlingar och praktikanter inom rörligheten över gränserna,
- ser till att språkinläring och interkulturell kompetens ingår i kursplanerna för yrkesutbildning,
- optimalt utnyttjar andra EU-verktyg (t.ex. den europeiska ramen för kvalifikationer, den europeiska referensramen för kvalitetssäkring av yrkesutbildning samt Europass) för att öka det ömsesidiga erkännandet av kvalifikationer och behörighet.

Stöd på EU-nivå:

- En policymanual för tillgången till och deltagandet i yrkesinriktad fortbildning.
- Vägledning och tekniskt stöd till genomförandet av den europeiska ramen för kvalifikationer, framför allt för att tillämpa en strategi för erkännande av studieresultat.
- Kartläggning genomförd av Cedefop och Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen av hur de nationella ramarna för kvalifikationer utvecklas.
- En rekommendation från rådet om valideringen av icke-formellt och informellt lärande (2011).
- Lägesrapport om hur politiken för livslång vägledning utvecklar sig samt om system och praxis – 2011 (Cedefop, Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen och det europeiska nätverket för utveckling av en politik för livslång vägledning).
- Vägledning och tekniskt stöd till genomförandet av Ecvet.
- Återkommande översyn av genomförandet av Ecvet (tillsammans med Cedefop).
- Tematiskt nätverkssamarbete med Ecvet-projekt inom Leonardo da Vinci-programmet.
- En rekommendation om rörlighet inom utbildningen (2011).
- Övervägande av ett riktmärke för EU i fråga om rörlighet inom yrkesutbildningen på grundval av ett förslag från kommissionen (2011).
- Ett förslag till en kvalitetsram för praktik.
- Främjande av rörlighet för lärlingar, även med hjälp av en stödportal, inom ramen för programmet för livslångt lärande och/eller Leonardo da Vinci-programmet.
- Utformning av ett europeiskt färdighetspass som en del av Europass senast 2012.

FRÄMJANDE AV KREATIVITET, INNOVATION OCH ENTREPRENÖRSKAP

5. Främja innovation, kreativitet och entreprenörskap samt användningen av IKT (både inom grundläggande yrkesutbildning och yrkesinriktad fortbildning)

Kreativitet och innovation inom yrkesutbildningen samt användning av innovativa utbildningsmetoder kan uppmuntra studerande att stanna kvar inom yrkesutbildningen tills de är kvalificerade.

BRYGGEKOMMUNIKÉN – VERSION AV DEN 7 DECEMBER 2010

- a) Medlemsstaterna bör aktivt uppmuntra tillhandahållare av yrkesutbildning att samarbeta med innovativa företag, designcentrum, kultursektorn och högre utbildningsinstitutioner för att utforma "partnerskap i kunskap". Detta bör hjälpa dem att få värdefull insyn i ny utveckling och i nya kompetensbehov och att utveckla yrkesskicklighet och innovation. Sådana partnerskap kan också vara till nytta när det gäller att införa erfarenhetsbaserade utbildningsmetoder, främja experimenterande och anpassa läroplaner.
- b) IKT bör användas för att maximera tillgången till utbildning och främja aktivt lärande och för att utveckla nya metoder i såväl arbets- som skolbaserad yrkesutbildning.
- c) Medlemsstaterna bör, i nära samarbete med arbetsgivare, tillhandahållare av yrkesutbildning, och nationella stödtjänster för företag, stödja initiativ som syftar till att främja entreprenörskap inom såväl grundläggande yrkesutbildning som yrkesinriktad fortbildning. För att uppnå detta bör de uppmuntra tillhandahållande av adekvat finansiering – t.ex. för undervisningsmaterial, stödverktyg och inrättande av miniföretag av studerande – och eftersträva ett ökat samarbete på regional nivå.
- d) Medlemsstaterna bör stödja nyetablerade och framtida företagare genom att uppmuntra dem som utexaminerats från yrkesutbildning till företagsetablering och genom att främja unga företagares rörlighet i utbildningssyfte.

KORTFRISTIGA MÅL FÖR 2011–2014

DET STRATEGISKA MÅLET 5

Åtgärder på nationell nivå:

13. Uppmuntran av partnerskap för kreativitet och innovation (tillhandahållare av yrkesutbildning, institutioner för högre utbildning samt centrum för design, konst, forskning och innovation).
14. Uppmuntran av en effektiv och innovativ, kvalitetssäkrad teknikanvändning av samtliga tillhandahållare av yrkesutbildning (vilket inbegriper offentligt-privat nätverkssamarbete och offentlig-privata partnerskap) med stöd av nödvändig utrustning, infrastruktur och nätverk med fortlöpande förbättringar som återspeglar utvecklingen inom teknik och pedagogisk förståelse.
15. Åtgärder för att främja entreprenörskap, t.ex. genom att främja förvärvandet av relevanta nyckelkompetenser och skapa tillfällen till praktisk erfarenhet inom företag samt genom medverkan av experter från näringslivet.

Stöd på EU-nivå:

- Inrättande av ett forum på EU-nivå för yrkesutbildning och näringsliv med fokus på följande temaområden:
 - Rollen för yrkesutbildningen inom kunskapstriangeln.
 - Övergången från yrkesutbildning till arbete inom näringslivet: hur man ska stödja dem som utexaminerats från yrkesutbildning med att starta egna företag.

FRÄMJANDE AV JÄMLIKHET, SOCIAL SAMMANHÅLLNING OCH AKTIVT MEDBORGARSKAP

6. Inkluderande grundläggande yrkesutbildning och fortbildning

Medlemsstaterna bör erbjuda yrkesutbildning som ökar människors anställbarhet (på såväl kort som lång sikt) och ger dem möjlighet att utveckla kvalitativa karriärer, tillfredsställande arbetserfarenhet, självförtroende, yrkesstolthet och integritet samt möjlighet att växa i sina yrkesliv och personliga liv. För att nå detta mål bör medlemsstaterna

- a) garantera att den grundläggande yrkesutbildningen ger studerande både särskild yrkeskompetens och bredare nyckelkompetens, inbegripet övergripande kompetens som ger dem möjlighet att fortsätta med ytterligare utbildning (inom yrkesutbildningen eller den högre utbildningen), samt stödja yrkesval, deltagande i och omställningar på arbetsmarknaden; den kunskap, de färdigheter och den kompetens som människor erhåller genom yrkesutbildning bör ge dem möjlighet att styra sina yrkesbanor och ta aktiv del i samhället,
- b) se till att systemen för vuxenutbildning främjar förvärvande och vidareutveckling av nyckelkompetenser; detta kan ske i samarbete med tillhandahållare av yrkesutbildning, lokala samhällen, civila samhällsorganisationer osv.,
- c) maximera yrkesutbildningens bidrag för att minska procentandelen elever som lämnar skolan i förtid till mindre än 10 procent genom en kombination av såväl förebyggande som korrigerande åtgärder; detta kan göras genom t.ex. arbetsmarknadsrelevant yrkesutbildning, ökad arbetsbaserad inläring och praktik, flexibla vägar, effektiv vägledning och rådgivning, samt genom innehåll för studerande och metoder som erkänner ungdomars livsstil och intressen, samtidigt som höga kvalitetsstandarder för yrkesutbildningen upprätthålls,
- d) vidta lämpliga åtgärder för att garantera tillträde på samma villkor, särskilt för enskilda och grupper som riskerar att uteslutas, i synnerhet lågutbildade och utbildade, människor med särskilda behov eller från missgynnad bakgrund samt äldre arbetstagare; sådana gruppers deltagande i yrkesutbildning bör underlättas och uppmuntras med ekonomiska och andra medel samt genom validering av icke-formellt och informellt lärande och tillhandahållande av flexibla möjligheter,
- e) främja aktivt medborgarskap inom yrkesutbildningen, t.ex. genom att uppmuntra partnerskap mellan tillhandahållare av yrkesutbildning och medborgerliga samhällsorganisationer eller genom att främja studeranderepresentation vid yrkesutbildningsinstitutioner i enlighet med nationell

lagstiftning och praxis; ett sådant främjande kan bidra till validering av färdigheter och kompetenser som erhållits genom frivilligarbete.

KORTFRISTIGA MÅL FÖR 2011–2014

DET STRATEGISKA MÅLET 6

Åtgärder på nationell nivå:

16. Förebyggande och avhjälpande åtgärder för att maximera yrkesutbildningens bidrag till kampen mot studieavbrott.
17. Övervägande av särskilda åtgärder för att öka lågutbildades och andra "riskgruppers" deltagande i utbildning, bland annat genom att med hjälp av lämplig vägledning och lämpligt stöd utveckla flexibla möjligheter inom yrkesinriktad fortbildning.
18. Användning av IKT för att maximera tillgången till utbildning och främja aktivt lärande samt för att ta fram nya metoder inom såväl den arbetsplatsbaserade som den skolbaserade yrkesutbildningen, i syfte att underlätta deltagandet för "riskgrupper".
19. Användning av befintliga uppföljningssystem för att stödja "riskgruppers" deltagande i yrkesutbildning (se det kortfristiga målet 6).

Stöd på EU-nivå:

- Handbok för bästa praxis när det gäller att innefatta "riskgrupper" genom en kombination av arbetsplatsbaserad utbildning och nyckelkompetenser.
- En rekommendation från rådet om hur man kan minska antalet studieavbrott (2011).

ÖVERGRIPANDE MÅL

7. Större deltagande av yrkesutbildningsaktörer och ett bättre synliggörande av de landvinningar som gjorts inom det europeiska samarbetet i fråga om yrkesutbildning

Ett större deltagande av yrkesutbildningsaktörer innebär större synlighet för de framsteg som sker i det europeiska yrkesutbildningssamarbetet. Europeiska kommissionen och medlemsstaterna bör därför överväga att investera i tydlig och målinriktad kommunikation med olika grupper av aktörer på nationell och europeisk nivå. För att underlätta användningen av tillgängliga EU-instrument bör de studerande och alla berörda parter få uttömmande och skraddarsydd information.

8. Samordnad styrning av europeiska och nationella instrument på områdena öppenhet, erkännande, kvalitetssäkring och rörlighet

I enlighet med de fyra strategiska målen bör under de kommande åren en konsekvent och kompletterande användning av de olika europeiska och nationella instrumenten på områdena öppenhet, erkännande, kvalitetssäkring och rörlighet vara en högprioriterad fråga för medlemsstaterna. Det är nödvändigt med samordnad styrning av dessa instrument inom ramen för Köpenhamnsprocessen och med en starkare synergi mellan instrumenten och Bolognaprocessens principer.

9. Intensifierat samarbete mellan yrkesutbildningspolitiken och andra relevanta politikområden

Medlemsstaterna och Europeiska kommissionen bör intensifiera samarbetet mellan yrkesutbildningspolitiken och andra relevanta politikområden (t.ex. sysselsättning, ekonomiska frågor, forskning och innovation, sociala frågor, ungdom, sport och kultur) för att följa de integrerade riktlinjerna för Europa 2020-strategin och främja erkännandet av kompetens och färdigheter.

10. Förbättrad kvalitet på uppgifterna för EU:s politiska beslut på yrkesutbildningsområdet samt bättre jämförbarhet mellan dessa uppgifter

Det politiska beslutsfattandet på EU-nivå när det gäller yrkesutbildning bör grundas på befintliga jämförbara uppgifter. Medlemsstaterna bör därför med hjälp av programmet för livslångt lärande samla in relevanta och tillförlitliga uppgifter om yrkesutbildning – inklusive rörlighet inom yrkesutbildningen – och göra dessa tillgängliga för Eurostat. Medlemsstaterna och kommissionen bör gemensamt besluta om vilka uppgifter som bör göras tillgängliga i första hand.

11. Ett gott utnyttjande av stödet från EU

De europeiska strukturfonderna och programmet för livslångt lärande bör användas för att stödja de överenskomna prioriteringarna för yrkesutbildning, inbegripet internationell rörlighet och reformer som genomförs av medlemsstaterna.

KORTFRISTIGA MÅL FÖR 2011–2014

DE ÖVERGRIPANDE MÅLEN 7–11

Åtgärder på nationell nivå:

20. Inrättande av kommunikationsstrategier för olika intressentgrupper, med inriktning på användning och mervärde i fråga om olika verktyg (Ecvet, ECTS och hänförandet av nationella ramar för kvalifikationer till den europeiska ramen för kvalifikationer samt kvalitetssäkringssystem i linje med den europeiska referensramen för kvalitetssäkring av yrkesutbildning).
21. Inrättande av strukturerade samarbetsmekanismer mellan yrkesutbildning och arbetsförmedlingar på alla nivåer (politisk nivå och tillämpning), vilket även innefattar arbetsmarknadens parter.
22. Bidrag till förbättrade uppgifter på EU-nivå om studerande inom den grundläggande yrkesutbildningen, vilket inbegriper rörlighet och anställbarhet.

Stöd på EU-nivå:

- Stöd för att nå ovannämnda mål genom programmet för livslångt lärande och, i förekommande fall, de europeiska strukturfonderna.
- Stöd till "peer learning" medlemsstaterna emellan samt till innovativa projekt.
- Inrättande av ett förstärkt samordningsförfarande för användningen av gemensamma europeiska redskap på området för yrkesutbildning.
- En europeisk kommunikationsstrategi för europeiska verktyg för insyn och öppenhet.
- Uppbyggnad av ett strukturerat samarbete med organisationer på EU-nivå för tillhandahållare av yrkesutbildning.
- Ett förstärkt strukturerat samarbete mellan utbildningsområdet och sysselsättningspolitiken.
- Förbättrade uppgifter på EU-nivå om studerande inom den grundläggande yrkesutbildningen, vilket inbegriper rörlighet och anställbarhet.
- En fortsatt aktiv roll för arbetsmarknadens parter på alla nivåer inom Köpenhamnsprocessen (styrning och egenansvar) och bidrag till att förverkliga ovan angivna kortfristiga mål.
- En rapport om hur yrkesutbildningen utvecklas i medlemsstaterna och i partnerländer.
- Ett förstärkt utbyte med utvidgnings- och grannländer.

IV. DE BAKOMLIGGANDE PRINCIPERNA FÖR STYRNING OCH EGENANSVAR FÖR KÖPENHAMNSPROCESSEN

- Medlemsstaterna bör engagera sig kraftfullt för att genomföra Köpenhamnsprocessens prioriteringar inom ramen för Europa 2020-strategins nationella reformprogram.
- Rapporteringen inom ramen för Köpenhamnsprocessen bör införlivas i rapporteringen om den strategiska ramen för Utbildning 2020. Det skulle vara det effektivaste sättet att bidra till rapporteringen om Europa 2020-strategin och skulle öka yrkesutbildningens synlighet i fråga om livslångt lärande.

BRYGGEKOMMUNIKÉN – VERSION AV DEN 7 DECEMBER 2010

- Samarbetet på området yrkesutbildning bör intensifieras. Den öppna samordningsmetoden bör även fortsättningsvis utgöra den huvudsakliga mekanismen för detta samarbete. "Peer learning" och innovativa projekt bör användas för att stödja utvecklingen av nationell politik.
- Generaldirektörerna för yrkesutbildning, de europeiska arbetsmarknadsparterna och rådgivande kommittén för yrkesutbildning bör fortsätta att aktivt delta i styrningen av Köpenhamnsprocessen.
- Cedefop och Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen bör fortsätta att stödja policyutvecklingen och genomförandet, rapportera om de framsteg som på kort sikt görs mot de strategiska målen och resultaten samt lämna uppgifter om politiskt beslutsfattande på området yrkesutbildning.
- I syfte att främja ovannämnda mål bör organisationer för tillhandahållande av yrkesutbildning uppmuntras att samarbeta på europeisk nivå.
- Politiska dialoger och utbyte av erfarenheter med våra globala partner kan hjälpa oss att möta nuvarande och kommande utmaningar. Man bör förstärka utbytena och samarbetet med potentiella kandidatländer och grannländer som stöds av Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen samt med internationella organisationer, särskilt OECD, Europarådet, Internationella arbetsorganisationen och Unesco. Alla medlemsstater bör garanteras rätt att delta i dessa verksamheter.
- För att underlätta de nationella regeringarnas och arbetsmarknadsparternas regelbundna lägesrapportering bör man upprätta en förteckning över kortfristiga mål fram till 2014.

Denna text har antagits av utbildningsministrarna i EU:s medlemsstater (Belgien, Bulgarien, Cypern, Danmark, Estland, Finland, Frankrike, Grekland, Irland, Italien, Lettland, Litauen, Luxemburg, Malta, Nederländerna, Polen, Portugal, Rumänien, Slovenien, Slovakien, Spanien, Sverige, Storbritannien, Tjeckien, Tyskland, Ungern och Österrike), i EU:s kandidatländer (Island, f.d. jugoslaviska republiken Makedonien, Kroatien och Turkiet), samt i EFTA/EES-länderna (Liechtenstein och Norge). Dessa länder kallas i texten "medlemsstater".

Texten har även antagits av Europeiska kommissionen och följande europeiska arbetsmarknadsparter: EFS, BusinessEurope, UEAPME och ECPE.